

ข้อพิพาทที่มีผู้ต้องเสียหายจำนวนมากจากมูลเหตุหรือภายใต้สถานการณ์เดียวกัน ถือได้ว่าเป็นข้อพิพาทที่มีลักษณะอันเป็นการกระทบกระเทือนต่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งปัจจุบัน การดำเนินคดีแพ่งเกี่ยวกับข้อพิพาทที่มีผู้ต้องเสียหายจำนวนมากในประเทศไทยมีรูปแบบคล้ายกับ รูปแบบการดำเนินคดีเพื่อประโยชน์สาธารณะตามแนวคิดของประเทศที่ใช้กฎหมายระบบชิวิลลอว์ กล่าวคือ นอกจากผู้ต้องเสียหายแต่ละคนต้องฟ้องคดีเพื่อเยียวยาสิทธิด้วยตนเองแล้ว ยังมีบางกรณี ที่กฎหมายให้อำนาจหน่วยงานของรัฐ สมาคม หรือบุคคลอื่นในการฟ้องคดีแทน แต่ยังไม่ มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จนในที่สุดก็มีแนวคิดที่จะนำเอาหลักการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ในรูปแบบ ของประเทศที่ใช้กฎหมายระบบคอมมอนลอว์ มาปรับใช้โดยบัญญัติเพิ่มเติมในประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งเพื่อเป็นมาตรการหนึ่งที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรม ให้กับประชาชน ซึ่งการดำเนินคดีแบบกลุ่มดังกล่าวเป็นการดำเนินคดีโดยผู้ต้องเสียหายคนหนึ่งเพื่อ ประโยชน์ร่วมกันของตนเองและผู้ต้องเสียหายอื่น โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือมอบอำนาจ และมีผลให้ผู้ต้องเสียหายทั้งหมดที่อยู่ภายใต้สถานการณ์เดียวกันนั้นต้องผูกพันในผลแห่ง คำพิพากษา ทั้งนี้ก็เพื่อให้มีการพิจารณาและพิพากษาไปในคราวเดียวกัน

จากการศึกษาพบว่า การนำหลักการของการดำเนินคดีแบบกลุ่มมาปรับใช้กับ ข้อพิพาทที่มีผู้ต้องเสียหายเป็นกลุ่มจะสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดีแพ่งใน ภาพรวมให้บรรลุถึงความมุ่งหมายในการดำเนินคดีโดยสะดวก ประหยัด รวดเร็ว และเป็นธรรมได้ เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตาม นอกจากหลักการเกี่ยวกับการกำหนดให้ผู้ต้องเสียหายคนหนึ่งคนใด สามารถดำเนินคดีแทนและมีผลผูกพันผู้ต้องเสียหายอื่นแล้ว การดำเนินคดีแบบกลุ่มยังต้องมีการ กำหนดมาตรการเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิของสมาชิกกลุ่มผู้ต้องผูกพันในผลแห่งคำพิพากษา โดยที่มิได้มีฐานะเป็นคู่ความในคดีให้ได้รับความเป็นธรรมที่เพียงพอ ซึ่งมาตรการดังกล่าวจะมี ลักษณะเป็นการเพิ่มภาระในการดำเนินคดียิ่งขึ้นกว่าการดำเนินคดีแพ่งสามัญ กล่าวคือ มีการเพิ่ม

179247

ขั้นตอนในการดำเนินคดี การจำกัดสิทธิในการควบคุมดำเนินคดีของโจทก์ รวมถึง มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเพิ่มขึ้น ประกอบกับ ประเทศไทยมีระบบทางกฎหมายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีบางประการที่มีความแตกต่างกับต่างประเทศ อาจก่อให้เกิดผลกระทบอันเป็นปัญหาต่อบุคคลต่าง ๆ ในคดีจนเป็นเหตุให้การบังคับใช้การดำเนินคดีแบบกลุ่มในประเทศไทยไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งจากการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าวพบว่า การปรับใช้หลักการดำเนินคดีแบบกลุ่มในประเทศไทยจะมีประสิทธิภาพและไม่ก่อภาระเกินสมควรแก่บุคคลผู้เกี่ยวข้องได้นั้น มิได้ขึ้นกับอยู่บทบัญญัติของกฎหมายเพียงอย่างเดียว แต่ต้องประกอบด้วยคุณสมบัติและความสามารถในการคุ้มครองสิทธิของสมาชิกกลุ่มได้อย่างเพียงพอและเป็นธรรมของโจทก์และทนายโจทก์ รวมทั้งการใช้บทบาทในเชิงรุกของผู้พิพากษาในการแสวงหาข้อเท็จจริงและกำกับดูแลการพิจารณาคดี ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะให้ การปรับใช้การดำเนินคดีแบบกลุ่มในประเทศไทยไม่ควรจำกัดอำนาจหน่วยงานของรัฐ สมาคม หรือบุคคลตามที่กฎหมายให้อำนาจในการดำเนินคดีแทนตามกฎหมายเฉพาะ ในการเริ่มต้นการดำเนินคดีแบบกลุ่ม คือให้สามารถเป็นโจทก์ผู้แทนกลุ่มเพื่อใช้สิทธิร้องขอดำเนินคดีแบบกลุ่มได้ และเสนอแนะเกี่ยวกับผู้พิพากษาที่จะพิจารณาพิพากษาคดีแบบกลุ่มต้องเป็นผู้มีความทักษะ ประสิทธิภาพ และความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการคดี และมีความรู้ ความเข้าใจพอสมควร ในเชิงเศรษฐศาสตร์ และเทคโนโลยีการอุตสาหกรรมและการบริการ นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการยุติคดีแบบกลุ่มโดยการไกล่เกลี่ย เพื่อให้เกิดการประนีประนอมยอมความในศาลอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

The dispute, which is composed of many injured persons under the same cause or circumstance, is the dispute that effect to public interest. In the present, the civil prosecution of the mass dispute in Thailand similarly patternizes as the prosecution for the public interest in civil laws system countries. This is to say that the government agencies, the public associations or other persons are entitled by laws to present the case to court beside each injured person sues by themselves; however, this is not effective as it should be. In order to supplement more effectiveness for providing justice to the public, the idea of class action, which complied in common law system, has been introduced and adjusted by enacting new ordinance to the civil procedure code. The class action is the prosecution, which present to court by an injured person. Without the permission or authorization, individual member of the class may sue for individual interest and interest of other members. This causes that all members of the class will be bound by the effect of judgment in order to try the case and pass the judgment simultaneously.

According to the study, the class action is able to supplement the effectiveness of civil case prosecution for achieving of the objective of prosecution, which is convenience, save, rapid and fairness. Even though an individual member is entitled to try the case and effects to other members, the class action also needs the measure for protecting the right of other members. This measure is composed of adding more prosecution steps, the plaintiff's right limitation and additional trial cost from an ordinal civil case. Furthermore, the different prosecution between Thailand and foreign countries may effect to the concerned parties; this may cause to ineffectiveness of class action. From the analyzing this effect, the effectiveness and not being too much obligation to concerned parties of the class action does not only depend on the statute but also the sufficient of qualification and abilities to protect right of all members, the fairness of plaintiff and plaintiff's lawyers, as well as the offensive role of judges for finding out case-facts and judicial proceeding monitoring. Therefore, in order to use the class action effectively, the power of government agencies, the public associations and the entitled individual member should not be limited. In addition, the judge who try and adjudge the class action case must be skillful, experienced and expert in trial management. Furthermore, the judge should have adequate knowledge and understanding in fields of economic and industrial and service technologies. Finally, the class action case should be reconciled for the lawful compromise in court with effectively.